

Beleidsplan 2021-2023 Texelstroom

Dit beleidsplan is een geactualiseerde versie van het beleidsplan uit 2019.

Dit beleidsplan is geschreven voor de jaren 2021 tot en met 2023, een periode van drie jaar, en vult de nog steeds geldende algemene uitgangspunten aan met concrete doelen, acties en een planning voor de komende jaren. De aanleiding is de stand van zaken in 2021, na twee jaar corona waarin weinig gevaren is en vrijwilligers zijn weggevallen. Dit vraagt om concrete acties om de doelstellingen van de stichting ook voor de toekomst veilig te stellen.

De geformuleerde uitgangspunten voor het beleidsplan uit 2019 waren:

- Het bewaken van de doelstelling zoals in de statuten is vastgelegd:
  - a) De loodsboter "Texelstroom" in levendige vaart te houden, met respect voor het historische karakter van het schip;
  - b) Het in stand houden van traditionele nautische vaardigheden als cultureel erfgoed;
  - c) Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn;
- Een leidraad voor het bestuur dienen bij de uitvoering van zijn taken.
- Een inzichtelijk, controleerbaar en beïnvloedbaar beleid bieden aan de bij de stichting betrokken vrijwilligers en extern betrokkenen, op maatschappelijk en financieel gebied.

Het beleidsplan 2021-2023 vult bovenstaande aan met keuzes en acties voor een

- Duurzame financiële situatie
- Bestendige vrijwilligerspool
- In onderdelen opgedeeld geactualiseerd onderhoudsplan met globale planning en waar nodig voorzien van prioriteit op basis van onderhoudsstaat en financiële mogelijkheden.

Samenvatting

Historisch kader en aanleiding

In 1998 is de stichting Loodsboter Texelstroom opgericht om deze botter te kunnen aankopen en duurzaam beheren. In de afgelopen ruim 20 jaar heeft de stichting veel goodwill opgebouwd wat zich heeft vertaald in een ruime support van vele partijen waarvan zeker de gemeente Texel en de TESO niet ongenoemd mogen blijven.

Er is echter ook het nodige veranderd en gebeurd in de afgelopen 20 jaar. De vrijwilligers van het eerste uur zijn de pensioengerechtigde leeftijd zeer ruim gepasseerd en de coronacrisis heeft geleid tot een discontinuïteit van het daadwerkelijk varen.

Al met al is het nodig om de doelstellingen voor de komende jaren in praktische activiteiten te vertalen om de botter nog een lange toekomst op Texel te kunnen geven.

Hieronder worden keuzes gemaakt en uitgelegd.

Varend erfgoed en inkomsten

De Texelstroom is een historisch schip uit het begin van de 20^e eeuw. Om de culturele waarde van dit schip goed tot zijn recht te laten komen en voor een zo groot mogelijk publiek toegankelijk te maken is het belangrijk dat het schip blijft varen. Dit genereert daarnaast noodzakelijke inkomsten. Het genereren van inkomsten willen we echter niet leidend laten zijn, de stichting is geen commerciële organisatie. Tijdens de coronacrisis kon het schip als logies-ruimte verhuurd worden. Dit compenseerde voor een deel de weggevallen vaarinkomsten. Voor de toekomst is het echter niet wenselijk om dit zo te houden.

De logies-functie draagt niet direct bij aan de doelstellingen van de stichting en geeft ook een hoop zorgen. Daarom willen we de logies-functie zo snel mogelijk afbouwen en zorgen dat we onze inkomsten op andere manieren binnenkrijgen. Het moet mogelijk zijn om minimaal de helft van de noodzakelijke inkomsten binnen te krijgen door varende gasten.

Dat betekent dat de andere helft op andere wijzen moet worden verkregen. Giften, fondsen, legaten etc. Daarvoor is het waarschijnlijk nodig om de statuten aan te passen om een culturele ANBI te kunnen aanvragen. Dit kan echter niet zonder meer. De komende tijd zal er actie worden ondernomen om de ANBI-status mogelijk te maken. Daarnaast willen we vormen van samenwerking met logische partners onderzoeken: bijvoorbeeld de Texelse musea en het Zuiderzeemuseum.

Varend erfgoed en vrijwilligers

De stichting draait volledig op vrijwilligers. Om ergens vrijwilliger te worden, waar dan ook, moet degene die dat wil zich verbonden voelen: trots, graag willen bijdragen, een passie kwijt kunnen.

Bij de Texelstroom betekent dat een passie hebben voor een historische boot, houden van zeilen, graag willen meevaren op een zeilboot of deze graag willen onderhouden.

Het varen staat centraal maar is ook het meest kwetsbaar. Er is een behoefte aan nieuwe schippers en maten. Slechts met een ervaren bemanning kan er ook daadwerkelijk gevaren worden.

In de komende jaren willen we een groep nieuw aan te trekken vrijwilligers opleiden en aan de Texelstroom verbinden.

Parallel aan dit beleidsplan wordt gewerkt aan een opleidingsplan en worden wervingsacties voorbereid. We realiseren ons dat het enige jaren zal duren voordat de groep ervaren Texelstroomzeilers is opgebouwd. Nog in 2021 willen we de eerste stappen in de werving zetten.

Uitwerking

Duurzame financiële situatie

Of er met de Texelstroom wordt gevaren of niet, alleen het bestaan al kost geld: onderhoud, dokbeurt, liggeld, -, hypotheek, verzekeringen. Het is enigszins mogelijk met de uitgaven te schuiven door gewenste maar niet directe noodzakelijke investeringen te vertragen maar voor een absolute minimum exploitatie is zo'n €12.000 per jaar nodig.

Met de keuze om de helft met varen bij elkaar te krijgen kan hierop een eerste inschatting van het benodigde aantal vaartochten worden gemaakt.

Inkomsten zelf genereren

Schatting

Stel dat er enkel korte vaartochten met gemiddeld 8 gasten die elk €25 betalen worden gevaren: $€6000 / (8 * €25) = 30$ korte vaartochten. Dat is op dit moment een (te) hoge ambitie, daarvoor hebben we zeker nu te weinig schippers en maten.

Het schip kan echter ook worden ingezet voor meerdaagse tochten naar bijvoorbeeld een ander Waddeneiland of droogvaltochten met overnachting.

Als wordt uitgegaan van 1 meerdaagse tocht van 3 dagen (twee nachten) met 10 gasten en twee keer droogvallen met één overnachting met 10 gasten ziet de schatting er als volgt uit:

3-daagse tocht €300 per persoon all-in: $€300 * 10 = €3000$

Droogvallen €150 per persoon all-in: $€150 * 10 * 2 = €3000$

Totaal €6000 waarvan de kosten weliswaar nog niet zijn afgetrokken, maar we kunnen zonder gevaar concluderen dat daarmee de *minimale* doelstelling *zonder korte tochten* al bijna gehaald wordt.

Externe middelen en ANBI status

Voor de overige inkomsten willen we vanuit de kracht dat de stichting zelf minimaal de helft van de noodzakelijke middelen genereert fondsen aanschrijven, sponsoren benaderen en een 'vrienden van de Texelstroom' oprichten. Aanvullend kunnen giften en legaten een niet structurele maar wel gewenste aanvulling op de financiën zijn. Een (culturele) ANBI-status is daarvoor zeer wenselijk om te verkrijgen. Deze wordt toegekend door de belastingdienst als aan de voorwaarden wordt voldaan.

Met een dergelijke status is de stichting vrijgesteld van erf- of schenkbelasting en zijn giften voor donateurs aftrekbaar van de belasting. Daarnaast zijn er voordelen voor vrijwilligers en geldt het voor veel fondsen als een voorwaarde (een soort keurmerk) voor het kunnen indienen van een aanvraag. Er moet worden uitgezocht of er wijzigingen in de statuten nodig zijn om de ANBI-status te verkrijgen en welke acties daartoe moeten worden ondernomen.

Kapitaliseren vrijwilligerswerk

Uren die door vrijwilligers worden gemaakt worden in de toekomst realistisch gekapitaliseerd en opgenomen in de jaarrekening en balans. Dit geeft een goed beeld van de toekomstige waarde van de Texelstroom en de hoeveelheid arbeid die door de vrijwilligers wordt verricht. Het is voor fondsen een indicator van de 'gezondheid' van de vrijwilligerspool en de impact die een eventuele bijdrage heeft.

Samenwerking musea

Samenwerking met musea lijkt een logische stap voor het zekerstellen van de toekomst van de Texelstroom als daar de doelstellingen in de toekomst mee geborgd worden. Omdat samenwerking, behalve de voordelen die het mogelijk heeft, wellicht ook afstand doen van een deel van de autonomie betekent, willen we dit zorgvuldig en in afstemming met de vrijwilligers onderzoeken. In 2022 willen we duidelijkheid hebben verkregen over vormen van samenwerking en dit aan de vrijwilligers voorleggen. Wellicht ten overvloede: samenwerking moet logisch zijn. Bijvoorbeeld op inhoudelijke of geografische gronden. Met Stichting Texels Museum zijn eerder verkennende gesprekken gevoerd, maar ook het Zuiderzeemuseum, scheepvaartmusea of het loodswezen kunnen interessante partijen zijn om mee te gaan praten. Al is het maar om opgenomen te worden in bijvoorbeeld een virtuele collectie of collectie op afstand. Hoe meer erkenning en bekendheid, hoe groter de emotionele waarde en daarmee de steun.

Doel voor 2023

Een financieel gezonde 5 jaren financiële doorkijk voor de Texelstroom vanaf 2023 met een balans met bij voorkeur geen hypotheek om geen rentelasten te hebben en zo weinig mogelijk leningen.

Keuzes die aan bovenstaande ten grondslag liggen nogmaals kort opgesomd:

- Minimaal 1x per jaar meerdaagse (minimaal 3 dagen) vaartocht
- Minimaal 2x per jaar droogvallen met één overnachting

- Culturele ANBI-status mogelijk maken, daartoe:
  - o Gesprekken aangaan met Pilotage-certificaathouders om omzetting van certificaat naar 'Vrienden van de Texelstroom' mogelijk te maken.
  - o Bij notaris informeren welke stappen richting overmannen in elk geval formeel moeten worden gezet.
  - o Onderzoeken of Texelstroom moet worden ingeschreven als varend erfgoed.
- Gesprek met Stichting Texels Museum voortzetten.
- Contact zoeken met Zuiderzeemuseum, scheepvaartmusea en loodswezen.

Bestendige vrijwilligerspool

Werving

In het najaar van 2021 wordt een eerste opzet gemaakt voor de werving van vrijwilligers. De publiciteit, de melding naar buiten dat de Texelstroom vrijwilligers zoekt, wordt bij voorkeur gekoppeld aan logische persmomenten. Er valt daarbij te denken aan een persmoment als een geveer van een lening deze bijvoorbeeld omzet in een gift, of een moment waarbij de Texelstroom meelift op de publiciteit van een andere activiteit. Bijvoorbeeld als bijzondere boot bij de zwemtocht Den Helder – Texel of Sail. De te bereiken doelgroep, potentiële actieve vrijwilligers, is leidend voor deze persmomenten.

Er zijn ongetwijfeld meer suggesties te doen. Met de huidige pool vrijwilligers willen we hier samen over nadenken en in de winter van 2022 een inventarisatie van gewenste vrijwilligers en mogelijke activiteiten hebben om daarna zo gericht mogelijk te werven. Hiervoor willen we de jaarlijkse winterbijeenkomst in januari gebruiken.

Opleidingsplan varen

Voordat in 2022 het vaarseizoen begint willen we een goedgekeurd opleidingsplan voor Schipper en maat klaar hebben. In dat plan worden ook de minimale vaardigheidseisen (in brede zin) vastgelegd waaraan een maat en schipper moeten voldoen. Daar is door ervaren vrijwilligers inmiddels mee gestart. Het opleidingsplan wordt vastgesteld door de schippers in het schippersoverleg. Daarnaast komt er een planning voor 2022 en 2023 met vaardagen waarop vrijwilligers die een vaaropleiding willen volgen minstens een aantal dagen aanwezig moeten zijn. Ook zal de vrijwilliger bereid moeten zijn een minimaal aantal vaardagen te maken als bemanningslid. Een naslagwerk over de installaties van, en procedures op, de Texelstroom is in een gevorderd stadium. Het is wenselijk als deze in 2022 als versie 1.0 gereed is zodat dit als degelijke basis voor verdere uitwerking, verandering of aanvulling kan dienen.

Bestuurskeuze: als vrijwilligers vaardigheden bij de Texelstroom willen leren moeten ze zich realiseren dat zoiets dat zoiets *niet* vrijblijvend is: opleidingsdagen moeten worden gevolgd en over een minimale inzet worden afspraken gemaakt.

Dit gebeurt in een kennismakingsgesprek met de vrijwilliger. Wil die bijvoorbeeld opgeleid worden tot maat dan zal die daar ook voldoende tijd voor moet reserveren en op een aantal opleidingsdagen en algemene vaardagen aanwezig zijn. De opleiders stoppen ook vrijwillig tijd in de opleiding en die kun je niet laten zitten door niet te verschijnen. Daarnaast is het opdoen van routine door voldoende te varen evenzeer belangrijk.

Doel voor 2023

Varende vrijwilligers

Voor 2023 streven we ernaar om minstens

- 4 schippers,
- 4 maten,
- 8 overige bemanningsleden

te hebben. Daarmee moet het mogelijk zijn om voldoende vaartochten aan te kunnen bieden zoals hierboven beschreven.

Wat betreft de beoordeling van nieuwe maten en schippers bepalen de schippers van de Texelstroom *gezamenlijk in het schippersoverleg* wie als maten en schippers van de Texelstroom aangewezen kunnen worden. De achtergrond is dat schippers op hun maten moeten kunnen vertrouwen en ook kunnen inschatten wie klaar is om schipperscollega te kunnen zijn.

Het schippersoverleg is vertrouwelijk. Het oordeel is unaniem naar buiten.

Vrijwilligersactiviteiten

Jaarlijks willen we enige vaardagen organiseren speciaal voor de vrijwilligers. Voor alle vrijwilligers voor het plezier, maar voor zeilers in opleiding ook om te leren en ervaring op te doen.

Daarnaast is er de jaarlijkse barbecue en winterbijeenkomst.

Vrijwilligers komen van veel verschillende plekken uit Nederland en zien elkaar niet heel vaak tezamen. Het is belangrijk voor de continuïteit in de stichting dat er activiteiten zijn om elkaar te blijven zien.

Doorlopende werkzaamheden

Het schip en de structuur eromheen, vergen onderhoud om goed te blijven functioneren. Hieronder benoemen we kort hoe we de verantwoordelijkheden voor de verschillende taken willen beleggen.

Onderhoud/ techniek

Op dit moment kan alles gelukkig voldoende onderhouden worden, maar voor onderhoud zijn nooit vrijwilligers genoeg. Voor 2023 streven we naar een uitbreiding van het aantal vrijwilligers dat geïnteresseerd is om te helpen het schip in goede staat te houden. De werkzaamheden zijn zo divers dat er voor elke geïnteresseerde iets te vinden moet zijn om bij te dragen dat hij of zij leuk vindt en past. Het doel is de pool uit te breiden. We noemen hierbij geen getal. We zien het als een taak voor de huidige onderhoudsgroep om dit te realiseren.

Overige werkzaamheden

Naast direct schip gerelateerde werkzaamheden moet er ook een website worden onderhouden, bestuurstaken verricht, planningen gemaakt etc. Deze werkzaamheden kunnen uiteraard gecombineerd worden met overige activiteiten van vrijwilligers zoals nu ook het geval is maar kunnen ook los worden uitgevoerd. Ondersteuners voor overige werkzaamheden zijn zonder meer altijd welkom als het hart voor de Texelstroom op de goede plaats zit. Recent is een inventarisatie opgesteld van verschillende werkzaamheden en wie welke taak momenteel op zich neemt. Deze tabel moet afgemaakt worden en van coördinatoren voorzien (meewerken voormannen en vrouwen) en verspreid onder de vrijwilligers. In 2022 willen we een huishoudelijk reglement vaststellen waarin in elk geval de wijze van besluitvorming, bestuurlijk handelen en verslaglegging nader wordt geregeld.

Toekomstklare investeren

Naast het doorlopende onderhoud en werkzaamheden willen we ook blijven kijken naar duurzame verbeteringen. Zonder dit verder te preciseren noemen we hierbij:

- Inventariseren hoe de Texelstroom klaar kan worden gemaakt voor de toekomst met behoud van het historisch karakter maar zoveel mogelijk passend binnen de moderne milieu en duurzaamheidseisen, ook al is dit niet dwingend voor historische schepen.
- Verbeteringen of vervangingen inventariseren die niet essentieel zijn voor het veilig varen maar wel gewenst zijn voor het historisch karakter van de boot en die met bijvoorbeeld incidentele inkomsten (doelsubsidies of specifieke aanvragen) kunnen worden doorgevoerd.

Planning

- Bestuursbesluit om dit beleidsplan uit te gaan voeren: 2021
- Gesprekken voeren met Pilotage, musea, notaris etc.: 2021/22
- Publiciteit organiseren ten behoeve van aantrekken nieuwe vrijwilligers: eind 21/ begin 22
- Coördinatoren benoemen voor werkzaamheden en voldoende vrijwilligers bij werkzaamheden vergaren 2021/22
- Vrijwilligersplan opstellen en uitvoeren: begeleidingsplan en activiteiten voor vrijwilligers met als doel om ze enthousiast te houden: 2021 starten, begin 2022 gereed hebben.
- Opleiden nieuwe vrijwilligers op basis van opleidingsplan: eind 2021 starten met oefeningen die in de winter mogelijk zijn.
- Huishoudelijk reglement/ verwachtingsdocument van vrijwilligers: 2022

Bijlage

Deze bijlage is geen onderdeel van het beleidsplan 2021-2023, maar bedoeld als opsomming van werkzaamheden voor en wensen van alle vrijwilligers. Deze lijst moet nog aangevuld worden en kan continu bijgesteld worden. Hiermee krijgen we gezamenlijk zicht op wat allemaal verricht moet worden om de Texelstroom goed in bedrijf te houden in lijn met de statuten. Het is de bedoeling dit te gebruiken als rode draad bij de gesprekken en verdeling van werkzaamheden bij de vrijwilligersbijeenkomsten. Graag aanvullen!

Werkzaamheden

Structureel

Onderhoud schip

-

-

Communicatie

- Bijhouden website
- Social media
- Reclame om gasten te werven
- Communicatie naar externe relaties
- Communicatie naar vrijwilligers
- ...

Opleiding uitvoeren varende

- Schipper
- Maat
- Overige bemanning

Incidenteel

Vorbereidend (bestuurs)werk statuutswijzigingen en consequenties daarvan
Opstellen huishoudelijk reglement/ verwachtingsdocument van vrijwilligers
Opleidingsplan schrijven

Wensen

.....